

Criminografische informatie

DE PROBLEMATIEK VAN DE ILLEGALE DRUGGEBRUIKERS IN DE BELGISCHE GEVANGENISSEN

Een stand van zaken op 1 december 1993

Max Vandenbroucke*
Bert Joosen**

Inleiding

Om een gezicht te krijgen op de problematiek van de illegale druggebruikers in de gevangenis werd er een vragenlijst bezorgd aan alle Belgische gevangenisinstellingen. Er werd naar cijfermateriaal gepeild betreffende het aantal en de aard van de gedetineerden met drugproblemen. Het betrof meer bepaald vragen rond de dagpopulatie van 1 december 1993. Verder werden er ook meer algemene vragen gesteld rond de hulpverlening, de bejegening en de moeilijkheden betreffende deze deelgroep.

De bereidwilligheid om mee te werken was zeer groot. Niet alle instellingen hebben de enquête even nauwgezet kunnen invullen, maar er is toch heel wat werkbaar materiaal verzameld.

In Vlaanderen hebben alle gevangenisinstellingen aan het onderzoek meegewerkt. Het gaat om de instellingen van Antwerpen, Brugge, Dendermonde, Gent, Hasselt, Hoogstraten, Ieper, Leuven-Centraal, Leuven Hulpgevangenis, Mechelen, Merksplas, Oudenaarde, Ruiselede, Tongeren, Turnhout en Wortel.

In Brussel werkten eveneens alle gevangenisinstellingen mee, het betreft de instellingen van Vorst, Vorst Berkendael en St. Gillis.

Van de gevangenisinstellingen uit Wallonië kon de gevangenis van Lantin ons slechts zeer algemene gegevens verstrekken, zodat deze instelling in het uitgewerkte cijfermateriaal niet weerhouden werd. Er zijn evenmin cijfers gevraagd van de instellingen van het Sociaal Verweer uit Doornik en Bergen, waar respectievelijk ongeveer 230 en 35 geïnterneerden verblijven. Deze instellingen zijn dermate specifiek dat ze buiten de onderzoeksgroep vallen. De andere gevangenisinstellingen uit het Waalse landsgedeelte werkten volledig mee. Dat waren de instellingen van Aarlen, Dinant, Hoi, Jamioulx, Marneffe, Bergen, Namen, Nijvel, Paifve, St.-Hubert, Doornik en Verviers.

1. Algemene gegevens

Op 1 december 1993 zaten er 7.139 personen in de Belgische gevangenisinstellingen. Het ging om 6.773 mannen, hetgeen 94,9% is, en 366 vrouwen ofwel 5,1% (deze ge-

* Directeur Penitentiaire Antropologische Dienst, Ministerie van Justitie.

** Criminoloog; verantwoordelijke vroeghulp, Justitieel Welzijnswerk Leuven.

gevens houden geen rekening met de instellingen van Sociaal Verweer in Bergen en Doornik, waar ongeveer een 265 geïnterneerden verblijven.)

De *gevangenispopulatie* bestond uit 54,4% gestraften, 33,2% voorlopig gehechten, 5,9% geïnterneerden, 5,3% vreemdelingen zonder middelen van bestaan, 1,1% landlopers en 0,1% minderjarigen. De absolute cijfers kan u in de volgende tabel vinden.

<i>Statuut</i>	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
Voorlopige hechtenis	2219	148	2367 (33,2%)
Internering	415	7	422 (5,9%)
Strafuitvoering	3714	175	3889 (54,5%)
V.Z.M.B.	353	27	380 (5,3%)
Landlopers	72	5	77 (1,1%)
Minderjarigen	–	4	4 (0,05%)

Dit zijn de enige gegevens die volledig zijn. Alle andere gegevens uit deze tekst houden geen rekening met de personen die op 1 december opgesloten waren in de gevangenis van Lantin. De onderzoeksgroep beperkt zich tot de 6.333 gedetineerden uit de andere Belgische gevangenissen. Hierdoor vallen uit de totale groep van 7.139 de volgende categorieën weg uit de onderzoeksgroep:

<i>Statuut</i>	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
Voorlopig hechtenis	242	17	259
Internering	12	–	12
Strafuitvoering	499	22	521
V.Z.M.B.	12	2	14

De *onderzoeksgroep* waarmee in de rest van het artikel gewerkt wordt bestaat uit 6008 mannen en 325 vrouwen. De verhouding tussen mannen en vrouwen is dezelfde als bij de totale groep, nl. 94,9% mannen en 5,1% vrouwen.

Wat het statuut betreft gaat het om de volgende subgroepen:

<i>Statuut</i>	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
Voorlopig hechtenis	1977	131	2108 (33,3%)
Internering	403	7	410 (6,5%)
Strafuitvoering	3215	153	3368 (53,2%)
V.Z.M.B.	341	25	366 (5,8%)
Landlopers	72	5	77 (1,2%)
Minderjarigen	–	4	4 (0,06%)

Ook hier is er geen noemenswaardige verschuiving waar te nemen wat de verhoudingen betreft in vergelijking met de totale groep.

De nationaliteit van de gedetineerden hebben we in drie grote groepen samengebracht, Belgen, EEG-Vreemdelingen en niet-EEG-vreemdelingen. Hun aanwezigheid in de verschillende landsgedeelten was de volgende:

	VL(n=3258)	BR(n=1292)	WAL(n=1783)	TOT(n=6333)
Belg	59,1%	34%	66,5%	56,1%
EEG-vreemdeling	9,6%	13,9%	15,6%	12,1%
Niet-EEG-vreemdeling	31,3%	52,1%	17,9%	31,8%

2. Gegevens rond de drugdelicten

Van de personen die *uitsluitend* voor *drugdelicten* gedetineerd zijn gaat het om 1175 mannen en 68 vrouwen. Het gaat dus om 19,6% van de mannelijke gedetineerden en 21% van de vrouwelijke gedetineerden.

Hun nationaliteit was:

	VL(n=687)	BR(n=281)	WAL(n=275)	TOT(n=1243)
Belg	43,8%	26%	52,7%	41,8%
EEG-vreemdeling	14,4%	23,8%	16,7%	17%
Niet-EEG-vreemdeling	41,8%	50,2%	30,6%	41,2%

Hun statuut was:

	VL(n=687)	BR(n=281)	WAL(n=275)	TOT(n=1243)
Voorlopige hechtenis	22,6%	76,1%	29,5%	36,2%
Internering	1%	0,4%	1,8%	1%
Strafuitvoering	76,4%	23,5%	68,7%	62,8%

Van de gedetineerden waarvan de *drugdelicten bijkomende feiten* zijn, gaat het om 903 mannen en 61 vrouwen. Het gaat dus om 15% van de mannelijke gedetineerden en 18,8% van de vrouwelijke gedetineerden.

Hun nationaliteit was:

	VL(n=419)	BR(n=124)	WAL(n=421)	TOT(n=964)
Belg	57,8%	39,5%	56,3%	54,8%
EEG-vreemdeling	11,7%	12,1%	17,3%	14,2%
Niet-EEG-vreemdeling	30,5%	48,4%	26,4%	31%

Hun statuut was:

	VL(n=419)	BR(n=124)	WAL(n=421)	TOT(n=964)
Voorlopige hechtenis	7,9%	55,6%	20,7%	19,6%
Internering	6,4%	0,8%	1,4%	3,5%
Strafuitvoering	85,7%	43,6%	77,9%	76,9%

Wanneer *beide categorieën samen* genomen worden, komt men aan het totaal van de gedetineerden die voor drugdelicten opgesloten werden. Deze groep bestaat uit 2078 mannen en 129 vrouwen. Het gaat dus om 34,6% van de mannelijke gedetineerden en 39,7% van de vrouwelijke gedetineerden. Wanneer men enkel de groepen zou bekijken die delicten pleegden, m.a.w. wanneer men abstractie zou maken

van de landlopers en vreemdelingen zonder middelen van bestaan, gaat het zelfs om respectievelijk 37,1% en 43,7%.

Hun nationaliteit was:

	VL(n=1106)	BR(n=405)	WAL(n=696)	TOT(n=2207)
Belg	49,2%	30,1%	54,9%	47,4%
EEG-vreemdeling	13,3%	20,3%	17,1%	15,8%
Niet-EEG-vreemdeling	37,5%	49,6%	28%	36,8%

Hun statuut was:

	VL(n=1106)	BR(n=405)	WAL(n=696)	TOT(n=2207)
Voorlopige hechtenis	17%	69,9%	24,1%	29%
Internering	3%	0,5%	1,6%	2,1%
Strafuitvoering	80%	29,6%	74,3%	68,9%

Op 1 december 1993 waren er binnen de onderzoeksgroep 270 mensen (13 vrouwen en 257 mannen) gedetineerd voor *uitsluitend bezit en gebruik* van illegale drugs. Dit wil zeggen dat van alle mannelijke gedetineerden er 4,5% uitsluitend voor bezit en gebruik zit en van alle vrouwelijke 4%.

Het ging om 91 Belgen, 48 EEG-vreemdelingen en 131 niet-EEG-vreemdelingen.

Het waren 107 (39,6%) voorlopig gehechten, 162 (60%) mensen die hun straf uitzaten en 1 geïnterneerde.

Op 1 december zaten er 314 mannen en 30 vrouwen *uitsluitend voor verkoop* als drugdelict in de gevangenis.

Hun nationaliteit was:

	VL(n=253)	BR(n=25)	WAL(n=66)	TOT(n=344)
Belg	43,5%	12%	56,1%	43,6%
EEG-vreemdeling	6,7%	48%	19,7%	12,2%
Niet-EEG-vreemdeling	49,8%	40%	24,2%	44,2%

Hun statuut was:

	VL(n=253)	BR(n=25)	WAL(n=66)	TOT(n=344)
Voorlopige hechtenis	15,8%	80%	21,2%	21,5%
Internering	0,4%	0%	3%	0,9%
Strafuitvoering	83,8%	20%	75,8%	77,6%

Wanneer deze groep, die enkel voor verkoop zat en waarvan dus niet met zekerheid gesteld kan worden dat ze ook gebruikten, buiten beschouwing gelaten wordt blijven er 1863 gedetineerden (1764 mannen en 99 vrouwen) over die *gekende gebruikers* zijn.

Naast deze gekende gebruikers werd er gevraagd naar een schatting van de gekende gebruikers waarvan de feiten niets met gebruik te maken hadden. In Vlaan-

deren telde men op die manier nog 219 gekende gebruikers (waaronder 1 vrouw), in Brussel waren er dit 22 (waarvan 5 vrouwen) en in Wallonië 166 (waarvan 7 vrouwen).

Zeven gevangenen hebben op deze vraag geen antwoord gegeven, zodat er naast de hieronder gegeven cijfers wellicht nog een aanzienlijke dark number is.

In het totaal zaten er op 1 december 1993 dus 2270 personen (2158 mannen en 112 vrouwen) in de Belgische gevangenen waarvan geweten is dat ze in meer of mindere mate problemen hadden met het gebruik van illegale drugs. Het gaat m.a.w. om *35,8% van de totale gevangenispopulatie die onderzocht werd.*

Het aantal gekende gebruikers is over de landsgedeelten als volgt verdeeld:

	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
Vlaanderen	1016	56	1072
Brussel	369	33	402
Wallonië	773	23	796

3. Enkele bedenkingen bij de cijfergegevens

De groep gekende gebruikers onder de gedetineerden van de onderzoeksgroep is zeer aanzienlijk. Meer dan 1 op 3 van de Belgische gevangenen is een gekende gebruiker (35,8%). Wellicht is er nog een zekere dark number, zodat de feitelijke groep nog groter is. Het belang van de drugproblematiek binnen de gevangenis kan dus niet ernstig genoeg genomen worden.

Binnen de gevangenen van de verschillende landsgedeelten is er nog een aanzienlijk verschil in het gedeelte gekende gebruikers. In Vlaanderen gaat het om 32,9% van de gedetineerden, in Brussel om 31,1% en in Wallonië om maar liefst 44,4%.

Wanneer de gegevens van de gevangenis van Lantin in het onderzoek gebruikt hadden kunnen worden zou deze verhouding er niet op verminderen. De directie schat het aantal gebruikers binnen de instelling op 40 à 50%.

Verder valt in het cijfermateriaal onmiddellijk de grote groep vreemdelingen op. Deze maken al een erg grote groep uit van de totale populatie: over de gevangenen van heel België gaat het om 43,9% (V.Z.M.B.'s inbegrepen). Vooral in Brussel is hun aanwezigheid uitzonderlijk hoog, nl. 66%. In Vlaanderen betreft het 40,9% en in Wallonië slechts 33,5%. Deze verhoudingen liggen nog scherper wanneer men de gegevens bekijkt betreffende het aantal gedetineerden dat voor drugdelicten opgesloten werd. In Brussel gaat het om 69,9%, in Vlaanderen om 50,8% en in Wallonië om 45,1%. Bij diegenen die uitsluitend voor drugdelicten opgesloten werden, gaat het in Brussel zelfs om bijna drie kwart vreemdelingen (74%), in Vlaanderen om 56,2% en in Wallonië om 47,3%. Bij de cijfers van Wallonië speelt het ontbreken van de gegevens van Lantin misschien wel een rol. Er zijn immers geen gegevens bekend over de verhouding tussen het aantal Belgen en vreemdelingen in deze instelling.

We kunnen op deze plaats geen verklaring geven voor deze oververtegenwoordiging van de vreemdelingen onder de gebruikers in de gevangenen. Misschien is er een andere bejegening door gerechtelijke diensten en de magistratuur, maar

allicht speelt het gebrek aan alternatieven door een mindere toegankelijkheid van de hulpverlening voor vreemdelingen eveneens een rol.

Binnen de groep mensen die enkel voor drugdelicten in de gevangenis verblijft zijn er 270 die enkel voor bezit en gebruik opgesloten werden. Voor deze groep lijken andere oplossingen dan een hechtenis toch eerder aangewezen.

In de Brusselse gevangenissen valt er een discrepantie met de rest van het land waar te nemen wat het aantal voorlopige hechtenissen betreft. Binnen het totaal van de Belgische gevangenissen maakt de voorlopige hechtenis 33,2% van de hechtenistitels uit. Wat de gedetineerden voor drugdelicten betreft valt dit voor Vlaanderen met 17% en Wallonië met 24,1% heel wat lager uit, voor Brussel gaat het echter om maar liefst 69,9%

De leeftijd van de gekende druggebruikers in de gevangenissen ligt zoals kon verondersteld worden eerder aan de lage kant. 51,2% is jonger dan 26 jaar en 9% zelfs jonger dan 20 jaar. Dit lijkt toch een stuk lager te liggen dan bij de totale groep. We hebben geen gegevens over de leeftijd van alle gevangenen op 1 december 1993, maar cijfers uit het verleden lijken deze stelling toch te staven.

In 1990 was slechts 26,3% jonger dan 25 en in 1991 29,2 % (cf. 'Eindejaarspopulatie volgens leeftijdscategorie 1980-1991' op p. 46 van *Barstende muren* van Kristel BEYENS, Sonja SNACKEN en Christian ELIAERTS).

4. De verhouding tussen softdruggebruikers en harddruggebruikers

Er werd aan de gevangenisdirecties gevraagd om een schatting te geven van het percentage gedetineerde gebruikers dat uitsluitend softdrugs gebruikt en het percentage dat ook harddrugs gebruikt.

Uit de antwoorden blijkt dat er grote verschillen zijn tussen de ene en de andere gevangenis. In de Leuvense Hulpgevangenis b.v. schatte men de verhouding tussen soft- en harddruggebruikers op 5% versus 95% en in de gevangenissen van Brugge en Namen vermoedt men dat slechts 10% van de gebruikers uitsluitend softdruggebruikers waren tegenover 90% harddruggebruikers. Ook in de gevangenis van Lantin zijn de cijfers hiermee vergelijkbaar, men vermoedt er dat 85% à 90% heroïnegebruikers zijn. Deze percentages komen absoluut niet overeen met deze van b.v. de gevangenis van Gent waar men de verhouding op 80% voor softdrugs en 20% voor harddrugs schat. In Hoei vermoedt men de verhouding zelfs op 95% tegen 5%.

Er kan wel gesteld worden dat men het percentage harddruggebruikers in de meeste gevangenissen heel wat hoger schat dan het percentage softdruggebruikers.

Er werd tevens gepeild naar het mogelijke druggebruik in de gevangenis. Van de 31 gevangenissen uit het onderzoek zijn er 10 waar men niet weet hoeveel van de gedetineerde gebruikers ook in de gevangenis zelf gebruikt en 4 waar men meent dat er geen gebruik binnen de instellingsmuren is. Bij de 17 overige is men er van overtuigd dat er in de instelling zelf gebruikt wordt. Binnen deze groep zijn er wel nog grote verschillen vast te stellen tussen het percentage dat gebruikt. Een van de gevangenissen denkt dat 3% van de gebruikers ook binnen de instelling gebruikt, in een andere vreest men dat 90% dat doet.

Daar waar men er van overtuigd is dat er gebruikt wordt binnen de instellingsmuren is er het vermoeden dat het maar uiterst zelden om harddrugs gaat.

5. De problemen met gebruikers in de gevangenis

Er werd gevraagd met hoeveel van de gedetineerde gebruikers er ook werkelijk problemen zijn in de gevangenis.

In 22 instellingen is er met minder dan 10% onder de gebruikers moeilijkheden en in 5 gevangenissen maakte men gewag van problemen met 15 à 30% van de gebruikers. 2 andere hebben het over moeilijkheden met 50%, 1 over 70% en 1 over zelfs 80% van de gebruikerspopulatie.

Er is een heel gamma aan *maatregelen* waarmee men het binnensmokkelen van drugs wil tegengaan. Het is echter onmogelijk om de controle hierop waterdicht te maken zonder het leven in de gevangenis en de controle op bezoekers inhumain te maken.

Er wordt lijfonderzoek gedaan op verschillende tijdstippen. Het kan zijn dat alle gedetineerden die uit penitentiair verlof of van een uitgangspersmissie terugkomen hieraan onderworpen worden. In enkele gevangenissen worden er ook steekproefgewijs gedetineerden voor lijfonderzoek uitgepikt na bezoek in zaal.

Er wordt op indicatie of steekproefgewijs aan celonderzoek gedaan.

In de meeste gevangenissen is er ook een strikt toezicht op binnenkomende voorwerpen. Zo mogen er bepaalde voorwerpen (b.v. sportschoenen) helemaal niet binnengebracht worden. In één gevangenis wordt er zelfs een drughond ingezet bij het controleren van de kerstcolli's. Ook de briefwisseling wordt op drugs onderzocht.

Ook de bezoekers worden zo goed het kan gecontroleerd en geobserveerd om drugsmokkel tegen te gaan. In één van de gevangenissen zijn er geen consumpties toegestaan in de bezoekerszaal.

Het gebeurt eveneens dat er door politiediensten onderzoek naar drugs gedaan wordt in de instellingen. Dit was in het jaar 1993 in 13 van de 31 gevangenissen het geval.

In 9 gevangenissen werden er in 1993 ook urinecontroles uitgevoerd. Meestal waren deze controles eerder sporadisch, slechts in drie gevangenissen werden er heel wat van die controles uitgevoerd. In Vlaanderen is dat het geval voor Dendermonde, waar een Drugvrije Afdeling is, waarvoor 1500 keer een dergelijke test gedaan werd. We weten niet hoeveel van deze tests positief scoorden. In Wallonië werden er heel wat urinecontroles uitgevoerd in Paifve (319, waarvan 32,6% positief scoorde) en in Verviers (1250, waarvan ongeveer 50% positief scoorde).

Al de bovenstaande maatregelen die getroffen worden hebben als gevolg dat er heel wat werkoverlast is op zowel materieel (b.v. talrijke lijfonderzoeken, verhoogde surveillance) als administratief vlak.

Dit is zeker niet de enige vorm van *penitentiaire overlast* die het druggebruik in de instellingen veroorzaakt.

In slechts 4 gevangenissen wordt er gesteld dat er geen problemen zijn en 7 andere hebben hierbij geen commentaar. 20 andere gevangenissen melden meerdere vormen van penitentiaire overlast. Men heeft het vooral over het onderlinge geweld (vechtpartijen, bedreigingen, verbale agressie) en over de chantage. Het gebeurt dat mensen die op penitentiair verlof gaan onder druk gezet worden om voor anderen drugs binnen te smokkelen.

Er bestaat in sommige gevangenissen ook een vorm van subcultuur en soms groeit hier een polarisatie uit tussen gebruikers en niet-gebruikers in de instelling.

Hierdoor ontstaat er in sommige gevangenissen een algehele sfeer van spanning, wantrouwen en onzekerheid met negatieve gevolgen voor de gemeenschappelijke activiteiten. Verder zijn er soms diefstallen en is er handel in waardevolle voorwerpen die met druggebruik in de gevangenissen kunnen verbonden worden. Ten slotte wordt er ook soms getracht om een oneigenlijk gebruik te maken van de medische dienst van de gevangenis.

6. De bejegening van druggebruikers in de Belgische gevangenissen

A. *MEDICATIE*

Twee gevangenissen hebben niet geantwoord op de vragen rond het toedienen van medicatie en methadon.

In 6 instellingen wordt geen ondersteunende medicatie toegediend aan druggebruikers, vooral in die gevangenissen waar men weinig met druggebruik te maken krijgt. Dit gebeurt wel in de 23 andere gevangenissen. Wat medicatie betreft gaat het vooral om: Tiapridal (8), Valium (11), Nootropil (7), Tranxene (6), neuroleptica (2), vitaminepreparaten (3), Dominal, Nozinan, Paracefan, Buscopan (2), Vethoine, Becozyme, Sinequan, Prazine, Haldol, Piracetan, Disipal, Dagalcan, Catapresan, Rohypnol.

De medicatie die men verstrekt heeft vooral de bedoeling om op korte termijn via afbouw fysiek te ontwennen.

Slechts in 4 gevangenissen, waaronder Lantin dat voor het overige uit de onderzoeksgroep valt, werd er in 1993 methadon toegediend. In Lantin wordt methadon verstrekt aan de meeste heroïneverslaafden om binnen de 2 à 4 dagen te ontwennen. Er werden geen exacte gegevens over het aantal heroïneverslaafden meegegeeld waarbij dit op 1 december 1993 het geval was. In de drie overige gevangenissen ging het in het totaal over 14 mannen en 1 vrouw. De criteria hiervoor zijn zeer strikt. Het wordt enkel onder nauw toezicht toegediend voor opiaatafhankelijkheid. Het wordt er gebruikt als een verderzetting van een methadonprogramma buiten de instelling of voor het ontwennen van zwangere vrouwen.

B. *HULPVERLENING*

Er waren 6 gevangenissen die niet op vragen rond de hulpverlening geantwoord hebben. In de onderstaande alinea's gaat het m.a.w. om 25 Belgische gevangenissen.

In 4 gevangenissen zijn er geen interne medewerkers die aan drughulpverlening doen. De 21 andere instellingen hebben minstens 1 en maximum 10 medewerkers die rond deze problematiek werken. Men richt zich vooral op individuele begeleidingsgesprekken en doorverwijzingsgesprekken. In 1 instelling is er ook de mogelijkheid van begeleidingsgesprekken in groep. Naast deze hulpverleningsactiviteiten zijn er ook in 13 gevangenissen preventie- en voorlichtingsactiviteiten en in 4 gevangenissen wordt er tevens opleiding van het personeel georganiseerd.

In 1 instelling worden de familieleden van gebruikers systematisch bij de hulpverlening betrokken en in 8 andere gebeurt dit sporadisch.

In 21 gevangenissen komen er medewerkers van externe diensten binnen die een hulpverleningsaanbod hebben voor gebruikers binnen de muren. Het gaat dan vooral om diensten Justitieel Welzijnswerk (centra voor hulpverlening aan justitiecliënteel van Vlaamse en Waalse gemeenschappen) die in 14 gevangenissen actief zijn, om specifieke centra voor alcohol- en andere drugproblemen (in 11 gevangenissen), om Therapeutische Gemeenschappen (in 11 gevangenissen), om centra voor geestelijke gezondheidszorg (in 8 gevangenissen) en om medewerkers van een ontwenningafdeling van een psychiatrische kliniek (in 3 gevangenissen). Verder zijn er nog een aantal specifieke diensten die in slechts 1 gevangenis komen zoals de Free Clinic of de verschillende dagcentra van De Sleutel.

Ook bij de externe drughulpverleners ligt het zwaartepunt bij het individuele hulpverleningswerk, zoals de begeleidings-, doorverwijzings- en intakegesprekken. In 4 gevangenissen wordt er ook een aanbod voor groepsgesprekken gedaan. Verder werken er externe diensten in 12 gevangenissen mee aan preventie- en voorlichtingsactiviteiten en in 4 aan de opleiding van het gevangenispersoneel.

Deze toegankelijkheid van de gevangenis voor medewerkers van externe diensten vertaalt zich in 9 instellingen in regelmatige vergaderingen en samenwerkingsverbanden tussen interne en externe hulpverleners rond de drugproblematiek.

Vermelden we nog dat er in enkele Belgische gevangenissen een speciale Drugvrije Afdeling is, met een aangepast regime.

7. Drugvondsten in de instelling

De grote meerderheid van de instellingen wordt soms geconfronteerd met drugvondsten. Er waren 27 gevangenissen die op de vragen in dit verband geantwoord hebben.

Drugvondsten worden steeds aan het plaatselijk parket gemeld. Er zijn 15 gevangenissen die stellen dat er steeds vervolgd wordt en 1 dat dit meestal gebeurt. Er zijn 8 gevangenissen waar men niet weet hoe het parket reageert, 2 zien geen duidelijk beleid in de reactie van het parket en in een andere instelling gewaagt men van onverschilligheid voor de meldingen.

Drugvondsten hebben nog andere gevolgen voor de betrokken gedetineerden. Door het feit dat er een nieuwe zaak tegen hen loopt worden de verlopen van gestraften en hun voorwaardelijke invrijheidstellingen uitgesteld tot er een uitspraak gevallen is. Het zal ook negatief doorwegen op de aanvragen voor verlof en voorwaardelijke invrijheidstelling.

Er zijn ook heel wat reacties mogelijk binnen de instelling naar aanleiding van een drugvondst: de betrokkene kan overgeplaatst worden naar een andere instelling; het bezoek voor de betrokkene kan beperkt worden tot bezoek achter glas en enkel van samenwonenden, of zelfs helemaal verboden worden; de betrokkene kan een tijd verplicht worden in de strafcel te verblijven of er kan voor een beperkte tijd een cellulair regime opgelegd worden met verbod van deelname aan de gemeenschappelijke activiteiten (b.v. individuele wandeling); betrokkenen kunnen verwijderd worden uit het open regime dat in sommige gevangenissen mogelijk is; extra gunsten kunnen ingetrokken worden en er de betrokkene kan zijn tewerkstelling binnen de instelling verliezen; er kunnen restricties komen op de zaken die van buiten voor betrokkene kunnen binnengebracht worden.

8. Tabellen

In de tabellen op de hiernavolgende pagina's staat het aantal gedetineerden opgesplitst naar nationaliteit (Belg, EEG-vreemdeling en niet-EEG-vreemdeling) en statuut (voorlopige hechtenis, internering, strafuitvoering, vreemdeling zonder middelen van bestaan of landlopers).

Voor diegenen waarvan de hechtenistitel met illegale drugs te maken heeft als enig of bijkomend delict werd er geteld in hoeveel gevallen het ging over verkoop, bezit en gebruik of over bezit en gebruik of alleen over verkoop.

Verder werden de leeftijdscategorieën van de gekende gebruikers in de tabellen opgenomen.

Deze gegevens werden gegroepeerd voor heel België en vervolgens uitgesplitst volgens de instellingen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië. Ook de gegevens voor mannen en vrouwen werden apart weergegeven.

België: Mannen (6008)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 3384		Aantal : 723		Aantal : 1901	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	979	a) voorlopige hechtenis	321	a) voorlopige hechtenis	677
b) internering	357	b) internering	13	b) internering	33
c) strafuitvoering	1976	c) strafuitvoering	366	c) strafuitvoering	873
Landlopers : 72		d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	23	d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	318

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (494)		EEG-VREEMDELINGEN (191)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (490)	
Voorlopige hechtenis : 156		Voorlopige hechtenis : 91		Voorlopige hechtenis : 170	
bezit, gebruik, verkoop	96	bezit, gebruik, verkoop	65	bezit, gebruik, verkoop	104
bezit en gebruik	34	bezit en gebruik	16	bezit en gebruik	51
verkoop	26	verkoop	10	verkoop	15
Internering : 11		Internering : -		Internering : 2	
bezit, gebruik, verkoop	7	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	2
bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	3	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 327		Strafuitvoering : 100		Strafuitvoering : 318	
bezit, gebruik, verkoop	207	bezit, gebruik, verkoop	58	bezit, gebruik, verkoop	136
bezit en gebruik	52	bezit en gebruik	28	bezit en gebruik	75
verkoop	68	verkoop	14	verkoop	107

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten?					
BELG (488)		EEG-VREEMDELINGEN (129)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (286)	
Voorlopige hechtenis : 75		Voorlopige hechtenis : 36		Voorlopige hechtenis : 63	
bezit, gebruik, verkoop	48	bezit, gebruik, verkoop	24	bezit, gebruik, verkoop	24
bezit en gebruik	21	bezit en gebruik	11	bezit en gebruik	35
verkoop	6	verkoop	1	verkoop	4
Internering : 27		Internering : 2		Internering : 5	
bezit, gebruik, verkoop	6	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	21	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	4
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 386		Strafuitvoering : 91		Strafuitvoering : 218	
bezit, gebruik, verkoop	253	bezit, gebruik, verkoop	64	bezit, gebruik, verkoop	137
bezit en gebruik	97	bezit en gebruik	20	bezit en gebruik	64
verkoop	36	verkoop	7	verkoop	17

Welke leeftijdscategorieën ? (n=2158)	
- 18 j.	0% (n=0)
18 - 20 j.	9% (n=193)
21 - 23 j.	20% (n=432)
24 - 26 j.	22,2% (n=479)
27 - 29 j.	17,9% (n=387)
30 - 32 j.	11,9% (n=256)
33 - 35 j.	7,2% (n=155)
36 - 38 j.	4,6% (n=99)
+ 39 j.	7,3% (n=157)

België: Vrouwen (325)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 167		Aantal : 46		Aantal : 112	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	66	a) voorlopige hechtenis	21	a) voorlopige hechtenis	44
b) internering	7	b) internering	-	b) internering	-
c) strafuitvoering	89	c) strafuitvoering	23	c) strafuitvoering	41
Landlopers : 5		d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	2	d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	23

minderjarigen : 4

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (25)		EEG-VREEMDELINGEN (21)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (22)	
Voorlopige hechtenis :13		Voorlopige hechtenis :10		Voorlopige hechtenis :10	
bezit, gebruik, verkoop	9	bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	6
bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	3
verkoop	2	verkoop	6	verkoop	1
Internering : -		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering :12		Strafuitvoering :11		Strafuitvoering : 12	
bezit, gebruik, verkoop	8	bezit, gebruik, verkoop	6	bezit, gebruik, verkoop	6
bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	3	bezit en gebruik	2
verkoop	2	verkoop	2	verkoop	4

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten ?					
BELG (40)		EEG-VREEMDELINGEN (8)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (13)	
<i>Voorlopige hechtenis : 10</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 1</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 4</i>	
bezit, gebruik, verkoop	4	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	2
bezit en gebruik	5	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	2
<i>Internering : -</i>		<i>Internering : -</i>		<i>Internering : -</i>	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 30</i>		<i>Strafuitvoering : 7</i>		<i>Strafuitvoering : 9</i>	
bezit, gebruik, verkoop	18	bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	4
bezit en gebruik	6	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	3
verkoop	6	verkoop	2	verkoop	2

Welke leeftijdscategorieën ? (n=112)	
- 18 j.	2,7% (n=3)
18 - 20 j.	3,6% (n=4)
21 - 23 j.	23,8% (n=29)
24 - 26 j.	21,4% (n=24)
27 - 29 j.	11,4% (n=14)
30 - 32 j.	8,9% (n=10)
33 - 35 j.	8% (n=9)
36 - 38 j.	4,4% (n=5)
+ 39 j.	11,4% (n=14)

Vlaanderen: Mannen (3089)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 1839		Aantal : 287		Aantal : 963	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	435	a) voorlopige hechtenis	100	a) voorlopige hechtenis	212
b) internering	197	b) internering	7	b) internering	15
c) strafuitvoering	1136	c) strafuitvoering	173	c) strafuitvoering	562
Landlopers : 71		d) vreemdelingen zonder midde- len van bestaan	7	d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	174

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (290)		EEG-VREEMDELINGEN (88)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (275)	
Voorlopige hechtenis : 74		Voorlopige hechtenis : 27		Voorlopige hechtenis : 42	
bezit, gebruik, verkoop	43	bezit, gebruik, verkoop	23	bezit, gebruik, verkoop	31
bezit en gebruik	9	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	2
verkoop	22	verkoop	2	verkoop	9
Internering : 7		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	6	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 209		Strafuitvoering : 61		Strafuitvoering : 233	
bezit, gebruik, verkoop	125	bezit, gebruik, verkoop	36	bezit, gebruik, verkoop	79
bezit en gebruik	36	bezit en gebruik	16	bezit en gebruik	56
verkoop	48	verkoop	9	verkoop	98

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten ?					
BELG (221)		EEG-VREEMDELINGEN (45)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (119)	
<i>Voorlopige hechtenis : 19</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 5</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 8</i>	
bezit, gebruik, verkoop	10	bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	2
bezit en gebruik	6	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	3
verkoop	3	verkoop	1	verkoop	3
<i>Internering : 21</i>		<i>Internering : 2</i>		<i>Internering : 4</i>	
bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	18	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	4
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 181</i>		<i>Strafuitvoering : 38</i>		<i>Strafuitvoering : 107</i>	
bezit, gebruik, verkoop	102	bezit, gebruik, verkoop	24	bezit, gebruik, verkoop	66
bezit en gebruik	49	bezit en gebruik	11	bezit en gebruik	30
verkoop	30	verkoop	3	verkoop	11

Welke leeftijdscategorieën ? (n=1016)	
- 18 j.	0% (n=0)
18 - 20 j.	6,4% (n=66)
21 - 23 j.	20,2% (n=206)
24 - 26 j.	19,8% (n=201)
27 - 29 j.	19,8% (n=201)
30 - 32 j.	11,2% (n=144)
33 - 35 j.	6,9% (n=70)
36 - 38 j.	6% (n=61)
+ 39 j.	9,6% (n=97)

Vlaanderen: Vrouwen (169)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 87		Aantal : 25		Aantal : 57	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	29	a) voorlopige hechtenis	7	a) voorlopige hechtenis	12
b) internering	7	b) internering	-	b) internering	-
c) strafuitvoering	51	c) strafuitvoering	17	c) strafuitvoering	35
Landlopers : -		d) vreemdelingen zonder midde- len van bestaan	1	d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	10

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (11)		EEG-VREEMDELINGEN (11)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (12)	
Voorlopige hechtenis : 7		Voorlopige hechtenis : 3		Voorlopige hechtenis : 2	
bezit, gebruik, verkoop	7	bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	2
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Internering : -		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 4		Strafuitvoering : 8		Strafuitvoering : 10	
bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	5	bezit, gebruik, verkoop	6
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	1
verkoop	1	verkoop	1	verkoop	3

Van <u>hoeveel</u> van bovenstaande categorieën waren drugdelicten <u>bijkomende feiten</u> ?					
BELG (21)		EEG-VREEMDELINGEN (4)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (9)	
<i>Voorlopige hechtenis : -</i>		<i>Voorlopige hechtenis : -</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 1</i>	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Internering : -</i>		<i>Internering : -</i>		<i>Internering : -</i>	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 21</i>		<i>Strafuitvoering : 4</i>		<i>Strafuitvoering : 8</i>	
bezit, gebruik, verkoop	11	bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	4
bezit en gebruik	5	bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	2
verkoop	5	verkoop	1	verkoop	2

Welke leeftijdscategorieën ? (n=56)	
- 18 j.	1,8% (n=1)
18 - 20 j.	1,8% (n=1)
21 - 23 j.	21,4% (n=12)
24 - 26 j.	21,4% (n=12)
27 - 29 j.	12,5% (n=7)
30 - 32 j.	10,7% (n=6)
33 - 35 j.	7,1% (n=4)
36 - 38 j.	7,1% (n=4)
+ 39 j.	16,1% (n=9)

Brussel: Mannen (1193)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 411		Aantal : 161		Aantal : 621	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	266	a) voorlopige hechtenis	124	a) voorlopige hechtenis	428
b) internering	21	b) internering	-	b) internering	8
c) strafuitvoering	124	c) strafuitvoering	29	c) strafuitvoering	120
		d) vreemdelingen zonder midde- len van bestaan	8	d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	65

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (67)		EEG-VREEMDELINGEN (58)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (131)	
Voorlopige hechtenis : 50		Voorlopige hechtenis : 44		Voorlopige hechtenis : 103	
bezit, gebruik, verkoop	25	bezit, gebruik, verkoop	25	bezit, gebruik, verkoop	50
bezit en gebruik	25	bezit en gebruik	14	bezit en gebruik	49
verkoop	-	verkoop	5	verkoop	4
Internering : -		Internering : -		Internering : 1	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 17		Strafuitvoering : 14		Strafuitvoering : 27	
bezit, gebruik, verkoop	9	bezit, gebruik, verkoop	8	bezit, gebruik, verkoop	12
bezit en gebruik	8	bezit en gebruik	6	bezit en gebruik	14
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	1

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten?					
BELG (40)		EEG-VREEMDELINGEN (13)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (56)	
Voorlopige hechtenis : 15		Voorlopige hechtenis : 10		Voorlopige hechtenis : 35	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	2
bezit en gebruik	14	bezit en gebruik	9	bezit en gebruik	32
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	1
Internering : 1		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 24		Strafuitvoering : 3		Strafuitvoering : 21	
bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	5
bezit en gebruik	21	bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	16
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	-

Welke leeftijdscategorieën ? (n=369)	
- 18 j.	0% (n=0)
18 - 20 j.	13,3% (n=49)
21 - 23 j.	14,4% (n=53)
24 - 26 j.	15,1% (n=56)
27 - 29 j.	20,3% (n=75)
30 - 32 j.	13,3% (n=49)
33 - 35 j.	12,5% (n=46)
36 - 38 j.	4,3% (n=16)
+ 39 j.	6,8% (n=25)

Brussel: Vrouwen (99)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 28		Aantal : 18		Aantal : 53	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	18	a) voorlopige hechtenis	13	a) voorlopige hechtenis	31
b) internering	-	b) internering	-	b) internering	-
c) strafuitvoering	10	c) strafuitvoering	5	c) strafuitvoering	6
		d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	-	d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	12

Minderjarigen : 4

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (6)		EEG-VREEMDELINGEN (9)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (10)	
Voorlopige hechtenis : 2		Voorlopige hechtenis : 7		Voorlopige hechtenis : 8	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	4
bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	3
verkoop	-	verkoop	6	verkoop	1
Internering : -		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 4		Strafuitvoering : 2		Strafuitvoering : 2	
bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	1
verkoop	-	verkoop	1	verkoop	1

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten?					
BELG (9)		EEG-VREEMDELINGEN (2)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (4)	
<i>Voorlopige hechtenis : 5</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 1</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 3</i>	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	5	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	2
<i>Internerig : -</i>		<i>Internerig : -</i>		<i>Internerig : -</i>	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 4</i>		<i>Strafuitvoering : 1</i>		<i>Strafuitvoering : 1</i>	
bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	1
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	-

Welke leeftijdscategorieën ? (n=33)	
- 18 j.	0% (n=0)
18 - 20 j.	9,1% (n=3)
21 - 23 j.	27,3% (n=9)
24 - 26 j.	21,2% (n=7)
27 - 29 j.	12,1% (n=4)
30 - 32 j.	12,1% (n=4)
33 - 35 j.	6,1% (n=2)
36 - 38 j.	3% (n=1)
+ 39 j.	9,1% (n=3)

Wallonië: Mannen (1726)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
<i>Aantal : 1134</i>		<i>Aantal : 275</i>		<i>Aantal : 317</i>	
<i>STATUUT</i>	<i>Aantal</i>	<i>STATUUT</i>	<i>Aantal</i>	<i>STATUUT</i>	<i>Aantal</i>
a) voorlopige hechtenis	278	a) voorlopige hechtenis	97	a) voorlopige hechtenis	37
b) internering	139	b) internering	6	b) internering	10
c) strafuitvoering	716	c) strafuitvoering	164	c) strafuitvoering	191
Landlopers : 1		d) vreemdelingen zonder midde- len van bestaan	8	d) vreemdelingen zonder mid- delen van bestaan	79

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (137)		EEG-VREEMDELINGEN (45)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (84)	
<i>Voorlopige hechtenis : 32</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 20</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 25</i>	
bezit, gebruik, verkoop	28	bezit, gebruik, verkoop	17	bezit, gebruik, verkoop	23
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	4	verkoop	3	verkoop	2
<i>Internering : 4</i>		<i>Internering : -</i>		<i>Internering : 1</i>	
bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	2	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 101</i>		<i>Strafuitvoering : 25</i>		<i>Strafuitvoering : 58</i>	
bezit, gebruik, verkoop	73	bezit, gebruik, verkoop	14	bezit, gebruik, verkoop	45
bezit en gebruik	8	bezit en gebruik	6	bezit en gebruik	5
verkoop	20	verkoop	5	verkoop	8

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten?					
BELG (227)		EEG-VREEMDELINGEN (71)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (111)	
<i>Voorlopige hechtenis : 41</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 21</i>		<i>Voorlopige hechtenis : 20</i>	
bezit, gebruik, verkoop	38	bezit, gebruik, verkoop	21	bezit, gebruik, verkoop	20
bezit en gebruik	1	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	2	verkoop	-	verkoop	-
<i>Internering : 5</i>		<i>Internering : -</i>		<i>Internering : 1</i>	
bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	1
bezit en gebruik	2	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
<i>Strafuitvoering : 181</i>		<i>Strafuitvoering : 50</i>		<i>Strafuitvoering : 90</i>	
bezit, gebruik, verkoop	149	bezit, gebruik, verkoop	39	bezit, gebruik, verkoop	66
bezit en gebruik	27	bezit en gebruik	7	bezit en gebruik	18
verkoop	5	verkoop	4	verkoop	6

Welke leeftijdscategorieën ? (n=773)	
- 18 j.	0% (n=0)
18 - 20 j.	10,1% (n=78)
21 - 23 j.	22,3% (n=173)
24 - 26 j.	28,8% (n=222)
27 - 29 j.	14,4% (n=111)
30 - 32 j.	12% (n=93)
33 - 35 j.	5% (n=39)
36 - 38 j.	2,8% (n=22)
+ 39 j.	4,6% (n=35)

BELGEN		EEG-VREEMDELINGEN		NIET-EEG-VREEMDELINGEN	
Aantal : 52		Aantal : 3		Aantal : 2	
STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal	STATUUT	Aantal
a) voorlopige hechtenis	19	a) voorlopige hechtenis	1	a) voorlopige hechtenis	1
b) internering	-	b) internering	-	b) internering	-
c) strafuitvoering	28	c) strafuitvoering	1	c) strafuitvoering	-
Landlopers : 5		d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	1	d) vreemdelingen zonder middelen van bestaan	1

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten het enige misdrijf?					
BELG (8)		EEG-VREEMDELINGEN (1)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (0)	
Voorlopige hechtenis : 4		Voorlopige hechtenis : -		Voorlopige hechtenis : -	
bezit, gebruik, verkoop	2	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	2	verkoop	-	verkoop	-
Internering : -		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 4		Strafuitvoering : 1		Strafuitvoering : -	
bezit, gebruik, verkoop	3	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	-

Van hoeveel van bovenstaande categorieën waren drugdelicten bijkomende feiten?					
BELG (10)		EEG-VREEMDELINGEN (2)		NIET-EEG-VREEMDELINGEN (0)	
Voorlopige hechtenis : 5		Voorlopige hechtenis : -		Voorlopige hechtenis : -	
bezit, gebruik, verkoop	4	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	1	verkoop	-	verkoop	-
Internering : -		Internering : -		Internering : -	
bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	-	verkoop	-
Strafuitvoering : 5		Strafuitvoering : 2		Strafuitvoering : -	
bezit, gebruik, verkoop	5	bezit, gebruik, verkoop	1	bezit, gebruik, verkoop	-
bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-	bezit en gebruik	-
verkoop	-	verkoop	1	verkoop	-

Welke leeftijdscategorieën ? (n=23)	
- 18 j.	8,7% (n=2)
18 - 20 j.	0% (n=0)
21 - 23 j.	34,8% (n=8)
24 - 26 j.	21,8% (n=5)
27 - 29 j.	13% (n=3)
30 - 32 j.	0% (n=0)
33 - 35 j.	13% (n=3)
36 - 38 j.	0% (n=0)
+ 39 j.	8,7% (n=2)